

16. DANI HRVATSKE KOMORE INŽENJERA GRAĐEVINARSTVA

Trenutačni problemi u graditeljstvu - spora javna nabava te rast cijena

PRIPREMILA:
Anđela Bogdan

Šesnaesti Dani Hrvatske komore inženjera građevinarstva (HKIG), održani u Opatiji od 9. do 11. lipnja 2022., okupili su 1500 sudionika, što je rekordan odaziv na to tradicionalno okupljanje hrvatskih građevinarara

kuje da će hrvatska Vlada u najkraćem mogućem roku donijeti odluke koje će javnim naručiteljima omogućiti izmjene ugovora zbog iznimno velikog povećanja cijena te dodala kako HKIG želi aktivno djelovati u provedbi ciljeva javnih poli-

Uvodno

Šesnaesti Dani HKIG-a održani su od 9. do 11. lipnja 2022. u Opatiji pod pokroviteljstvom Predsjednika Republike Hrvatske, Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine te Ministarstva mora, prometa i infrastrukture. U sklopu konferencije dodijeljene su i godišnje nagrade za izvrsnost u graditeljstvu Kolos 2022., a najviše nagrada osvojili su projekt i izvedba Pelješkoga mosta. Organizirani su brojni seminari i okrugli stolovi za gotovo sve specijalističke grane građevinarstva, regulativu i upravljanje projektima, a tijekom trodnevnoga skupa predstavljena su najnovija znanstvena i stručna saznanja, iskustva i primjeri dobre prakse. Glavni je zaključak ovogodišnje konferencije taj da su spora javna nabava te rast cijena trenutačno najveći problemi u građevinarstvu.

Prvi dan konferencije obilježila su dva okrugla stola, a tijekom trodnevnoga skupa održano je više od stotinu i dvadeset stručnih predavanja koja su se istodobno održavala u četiri kongresne dvorane.

Tijekom svečanoga otvorenja skupa, nakon pozdravnih govora visokih uzvanika, sudionicima kongresa se obratila Nina Dražin Lovrec, dipl. ing. građ., predsjednica HKIG-a, koja je u svojem govoru istaknula to kako se inženjeri građevinarstva, kako izvođači tako nadzorni inženjeri i projektanti te sve građevinske tvrtke, suočavaju s posljedicama znatnoga porasta cijena usluga i materijala.

Nina Dražin Lovrec, predsjednica HKIG-a

Neophodno je odmah omogućiti mogućnost izmjene ugovora, što je za sve ogroman problem. Dražin Lovrec oče-

tika u graditeljstvu. Nakon pozdravnih govora i plenarne sjednice održan je prvi okrugli stol.

Detalj snimljen tijekom svečanog otvorenja skupa

Sudionici okruglog stola "Hoće li građevinarstvo preživjeti sporu javnu nabavu i rast cijena?"

Okrugli stol "Hoće li građevinarstvo preživjeti sporu javnu nabavu i rast cijena?"

Na prvome okruglom stolu pod nazivom "Hoće li građevinarstvo preživjeti sporu javnu nabavu i rast cijena?" sudjelovali su Ivan Paladina, ministar prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Mirjana Čagalj, potpredsjednica HGK-a za graditeljstvo i promet, Zdravko Jurčec, predsjednik Hrvatskog inženjerskog saveza, Mirko Habijanec, predsjednik Uprave *Radnika d.d.* i Udruge poslodavaca graditeljstva HUP-a, Drago Kamenski, prokurist, Uprave *Kamgrada d.o.o.*, te Nina Dražin Lovrec, predsjednica Hrvatske komore inženjera građevinarstva.

Na pitanje može li i kako građevinarstvo preživjeti sporu javnu nabavu i rast cijena ministar Paladina odgovorio je to da se razgovaralo o povećanju cijena materijala, proizvoda i energenata te o povećanju ugovorenih cijena radova. Istaknuo je to kako je resorno ministarstvo pripremlilo i predložilo Vladi nov zaključak o ublažavanju tih posljedica te da očekuje da će Vlada uskoro donijeti Zaključak o ublažavanju posljedica povećanja cijena građevnog materijala i povećanja ugovorenih cijena radova. Vjeruje da će taj zaključak biti podloga kako bi javni naručitelji priznali razlike u cijenama u skladu sa Zakonom o obveznim odnosima i Zakonom o javnoj nabavi. Ministar Paladina dodao je to da bi nakon donošenja Zaključka

te metodologije resornoga ministarstva javni naručitelji trebali jako brzo priznati razlike u cijeni, što će biti veliko olakšanje za izvođače. Dražin Lovrec istaknula je to kako je to najveći problem kod projekata koji su u tijeku jer postoji opasnost da ne budu provedeni. Zato sve javne naručitelje moraju usmjeriti na to da postupaju prema novome zaključku Vlade. Osim na izvođače taj se problem prenosi i na nadzorne inženjere te projektante. Mirjana Čagalj podsjetila je na to kako su od listopada 2020. cijene gotovo svih materijala narasle više od dva i pol puta. Nakon donošenja prvoga Zaključka Vlade naručitelji nisu priznali nove cijene i zato je ključno potaknuti sve dionike da počnu

priznavati razlike u cijeni. Mirko Habijanec je slikovito opisao time da dok god traju razgovori s Vladom, toliko dugo neće biti bagera na cestama. U tome nije kriva isključivo Vlada jer javni su naručitelji mogli postupiti po Vladinu zaključku. Vladi zamjera to što Ministarstvo pravosuđa tumači da građevinarstvo može snositi 10 posto ukupnoga povećanja cijena. Habijanec smatra da to nije moguće. Na pitanje o nedostatku radne snage u građevinarstvu Paladina je odgovorio to da takva situacija nije samo u Hrvatskoj, nego i u većini europskih zemalja. Sada se velik dio toga problema rješava uvozom radne snage pa smatra kako se ne može očekivati da će se išta drugačije događati u narednome razdoblju.

Okrugli stol "Izazovi u postupcima nabave sudionika u obnovi zgrada oštećenih potresom"

Cijeli jedan dan konferencije bio je posvećen obnovi od potresa. Na temu obnove bio je organiziran i drugi okrugli stol "Izazovi u postupcima nabave sudionika u obnovi zgrada oštećenih potresom" na kojemu su sudjelovali ministar Ivan Paladina, predsjednica HKIG-a Nina Dražin Lovrec, v.d. ravnateljica Fonda za obnovu Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske i Zagrebačke županije Snežana Penović, projektant Dragan Kovač, Krešimir Mikolić iz *Kamgrada* te Ivan Vuković iz *Eptise Adrie*.

Sudionici okruglog stola snimljeni tijekom diskusije o obnovi nakon potresa

Svi su se panelisti složili s time da je, što se obnove tiče, neupitno to da se ne može biti zadovoljan dosad napravljenim te se proces mora ubrzati i dinamizirati. Ministar Paladina istaknuo je to da je jako puno napravljeno u dijelu rekonstrukcijske obnove. Spomenuo je i brojku od 5000 građevina koje su dijelom već obnovljene, a to je trećina onoga što treba obnoviti. Smatra da to nije mala brojka, no svjestan je da javnost ponajprije promatra dinamiku konstrukcijske obnove i gradnju zamjenskih objekata. Prije nekoliko mjeseci bilo je aktivno tek nekoliko gradilišta, a sada ih je nekoliko desetaka. Govoreći o procesu obnove, ministar Paladina kazao je to da je cilj da do kraja ljeta ili početka jeseni bude aktivno od 200 do 300 gradilišta konstrukcijske obnove i gradnje zamjenskih objekata te da proces obnove započne u svim oblicima na području svih potresom pogođenih županija. U nastavku održana je rasprava o konzervatorskim uvjetima koji s gledišta projekatnata zadaju poteškoće u provedbi projekata, posebno na dijelu zgrada koje nisu zaštićeni kulturni spomenici, nego se nalaze u povijesnoj kulturnoj zoni grada Zagreba.

Jednako važna tema bila je i skupa digitalizacija. E-građevinska dozvola već je implementirana kao i mogućnost dobivanja komorske korporativne kartice za digitalno potpisivanje projekata, a u tijeku su pripreme i za e-građevinski dnevnik kojim se digitalizira cijeli proces gradnje.

Dobitnici nagrade *Kolos* za 2022.

U popodnevним satima prvoga dana skupa dodijeljene su nagrade *Kolos*, koja se dodjeljuje za izniman doprinos Komori i njezinoj promidžbi u zemlji i inozemstvu, za doprinos graditeljskoj struci te za razvoj građevinske djelatnosti.

Nazivom *Kolos* ponajprije se želi istaknuti inženjera čovjeka koji svojim inženjerskim dostignućima čini nešto veliko, važno, nešto kolosalno. Gigantski lik poziv je na ljudski heroizam, snagu i upornost; predložuje sve ono što čovjek mora svladati da bi oslobodio i razvio svoju osobnost. Uspravljeni kolos uzlazni je simbol samo-

I ove godine su uručene nagrade *Kolos* za izuzetna dostignuća u struci

potvrđivanja. Simboličke teme kolosa u sklopu hramova izražavaju život udahnut u građevinu. Za kolose se može reći to da su uporanj života i uporanj svijeta, veza između neba i zemlje, između božanskoga i svjetovnoga. Oni slave zasluge, pothvate i pobjede, evociraju čovjekovu zahvalnost nečemu uzvišenome. Zato ne čudi to što se tako često upotrebljavaju u pohvalnim metaforama, a riječ "kolos" ušla je i u svakodnevni govor. Kaže se da je nešto kolosalno kada zapanjuje veličinom, kvalitetom, umjetničkim dosegom. Kolos kao "čovjek-zgrada!" nosi dio opisane simbolike. Iako u naravi malen, želi

prenijeti velike i važne poruke: čovjek oslobađa svoju sposobnost i udahnuje život građevini; čovjek i građevina stupovi su života i svijeta; "čovjek-zgrada" slavi ljudske dosege i na njima zahvaljuje.

Izniman doprinos struci

Kolos za izniman doprinos struci dobili su Marjan Pipenbaher, glavni projektant i jedan od autora projekta Pelješkog mosta, i Tanja Peteršič Hencič, projektantica-suradnica, oboje voditelji projektanoga tima za faze izrade glavnoga i izvedbenoga projekta mosta. Most Pelješac, duljine 2404 m, svojim dimenzijama, konceptom,

Marijan Pipenbaher i Tanja Peteršič Hencič nagrađeni su za projekt Pelješkog mosta

IS ZA IZUZETNA DOSTIGNUĆA U STRUCI ODRUČJE VOŠTENOVA

Edvard Čoza dobitnik je Kolosa za vođenje građenja Pelješkog mosta s pristupnim cestama

složenosti projekta i zahtjevnosti gradnje daleko je najveći i najsloženiji graditeljski projekt u Hrvatskoj. Dapače, može se govoriti o projektu stoljeća, koji u europskim razmjerima spada u pet najvećih i najatraktivnijih mostova 21. stoljeća. Izradom idejnoga i glavnoga projekta obavili su ogroman rad u području projektiranja, optimiziranja i provedbe statičkih i dinamičkih analiza mosta, čime je dokazana globalna i lokalna stabilnost i nosivost svih dijelova konstrukcije mosta kako u fazama građenja tako i u fazi uporabe. Tijekom izrade izvedbenoga projekta aktivno su sudjelovali u dodatnim analizama i provjerama metodologija građenja i tehnoloških postupaka izvođača, tumačenju rezultata mjerenja pri ispitivanju nosivosti pilota, postizanju projektiranih svojstava betona i određivanju točne linije nadvišenja čeličnoga rasponskog sklopa. Njihova podrška i proaktivnost te često rješavanje problema i u realnome vremenu bili su od iznimne koristi i podrške uspješnome izvođenju radova.

Iznimna dostignuća u struci inženjera gradilišta

Edvard Čoza, mag. ing. aedif., dobitnik je nagrade *Kolos* za iznimna dostignuća u struci inženjera gradilišta za vođenje građenja Pelješkog mosta s pristupnim cestama. Na projektu "Izgradnja mosta Pelješac s pristupnim cestama" Edvarda Čozu inženjerom gradilišta imenovao je vodeći član zajednice gospodarskih subjekata *China Road and Bridge Corporation* te je

imenovan glavnim inženjerom gradilišta u ime zajednice koju čine četiri kineske tvrtke. Važnost Pelješkoga mosta ne ogleda se samo u simboličkome smislu, već i građevinske jer će to biti jedna od najveće građevine toga tipa izgrađena u Europi u 21. stoljeću. Jedinstvena je to i impozantna građevina, čija je izgradnja uključivala tehnička rješenja i tehnologije dosad neviđene na području Hrvatske poput dubokog temeljenja na ukupno 148 pilota, promjera 1,8 i 2 metra, od kojih su najdulji čak 130 metara ispod razine mora.

Iznimna dostignuća u struci voditelja radova

Ivica Granić, dipl. ing. građ., Ivan Puđa, mag. ing. aedif., i Gordan Čelar, dipl. ing. građ., dobitnici su nagrade za iznimna dostignuća u struci voditelja radova kao vo-

ditelji radova na projektu izgradnje mosta kopno – Pelješac s pristupnim cestama. Inženjeri su svakodnevno rješavali inženjerske izazove, korespondirali s timovima nadzora i naručitelja, kreirali zdravo timsko ozračje, provodili tehničke preglede građevine i vodili građevinski dnevnik. Dodajmo i to kako je 27-godišnji Ivan Puđa najmlađi dobitnik *Kolosa*, najvažnije nagrade u hrvatskome građevinarstvu. Puđa je primio nagradu za iznimna dostignuća u struci voditelja radova na Pelješkom mostu kao zaposlenik tvrtke *China Road and Bridge Corporation* (CRBC).

Iznimno dostignuće u struci u području nosivih konstrukcija

Nagrada *Kolos* za iznimno dostignuće u struci u području nosivih konstrukcija dodijeljena je dr. sc. Josipu Galiću kao pro-

dr. sc. Josip Galić, dipl.ing.građ.

Projekti ko... nazija, Zagreb
centar Interspar Krnjevo, Rijeka
i kolodvor, Slavonski Brod

Dr.sc. Josip Galić dobitnik je Kolosa u struci, u području nosivih konstrukcija

Ivica Granić, dipl.ing.građ

Ivan Puđa, mag.ing.aedif.

Gordan Čelar, dipl.ing.građ.

Voditelji... pristupnim cestama

Ivica Granić, Ivan Puđa i Gordan Čelar nagrađeni su za vođenje radova na mostu Pelješac s pristupnim cestama

Ivan Žigo nagrađen je za izniman doprinos struci u području konstrukcija

KOLOS ZA IZUZETNA DOSTIGNUĆA U STRUCI PODRUČJE STRUČNOG NADZORA GRAĐENJA

U području stručnoga nadzora građenja nagrada je dodijeljena Dejanu Dragiću

jektantu konstrukcije na tri projekta: XII. gimnazije u Zagrebu, Trgovačkog centra *Interspar Krnjevo* u Rijeci i Autobusnog kolodvora u Slavonskome Brodu.

Iznimno dostignuće u struci u području konstrukcije

Nagradu *Kolos* za iznimna dostignuća u struci u području konstrukcija dobio je Ivan Žigo, mag. ing. aedif., za projekt konstrukcije za komunalnu luku San Pelagio u Rovinju. Nagradu je dobio kao autor inovativnoga koncepta upijajućega lukobrana koji je prvi put izveden u Hrvatskoj. Pedeset i tri milijuna kuna vrijed-

nim projektom konstrukcije za rovinjsku komunalnu luku San Pelagio omogućeno je novih 246 vezova namijenjenih domaćemu stanovništvu. Novi, upijajući tip lukobrana sprječava znatnije prelijevanje mora i osigurava funkcionalnost luke.

Iznimno dostignuće u struci iz područja stručnoga nadzora građenja

Nagrada za iznimna dostignuća u struci iz područja stručnoga nadzora građenja dodijeljena je Dejanu Dragiću, mag. ing. aedif., za stručni nadzor građenja, rekonstrukcije i dogradnje postojećih zgrada u Općoj bolnici Pula.

Nagrada za životno djelo

Nagrada za životno djelo dodijeljena je dr. sc. Antunu Szavitsu-Nossanu, dipl. ing. građ., te inženjeru građevinarstva Stjepanu Kordeku.

Dr. sc. Antun Szavits-Nossan u proteklih je pedesetak godina svojim radom i društvenim angažmanom dao ogromni doprinos razvoju građevinske struke, posebno njezine specijalnosti – geotehnike. Njegov angažman znatno je doprinio povećanju ugleda hrvatske geotehnike u domovini, ali i izvan nje.

Stjepan Kordek je tijekom svojega dugogodišnjeg rada sudjelovao u brojnim projektima kao projektant, glavni projektant, nadzorni inženjer, voditelj projekata, savjetnik i mentor. Također je autor mnogih publikacija iz područja sanitarne vodoopskrbe i odvodnje te odvodnje cestovnih prometnica. Ostavio je neizbrisiv trag u izgradnji i poboljšavanju vodoopskrbe i odvodnje u Hrvatskoj i svijetu, osobito u Krapinsko-zagorskoj županiji te na odvodnji *Hrvatskih autocesta*.

Knjiga sažetaka održanih predavanja

Hrvatska komora inženjera građevinarstva izdala je i knjigu sažetaka svih radova koji su predstavljani na Danima inženjera građevinarstva 2022. u Opatiji. S namjerom da se predstave najbolja do-

Dodjela nagrade za životno djelo dr. sc. Antunu Szavitsu-Nossanu

stignuća iz područja građevinarstva, Organizacijski odbor odabrao je predavanja s iznimnim rezultatima trajne vrijednosti, one koji unaprijeđuju i razvijaju struku, javno su prepoznatljivi i priznati te razvijaju tehničke inovacije u građevinarstvu. Knjiga, čiji je urednik prof. dr. sc. Stjepan Lakušić, podijeljena je u 25 poglavlja, a sadržava 133 sažetka na hrvatskome i engleskome jeziku. Poglavlja su poredana prema programu održavanja sekcija pa i nose iste naslove, a to su: *Korištenje podzemnog prostora, Održavanje građevina, Geotehničke konstrukcije, Energetska obnova zgrada – sveobuhvatna obnova zgrada, Potresno inženjerstvo, Projekti potresne obnove i rekonstrukcija konstrukcija, Mostovi, Klimatske promjene i prirodne katastrofe, Upravljanje vodama i hidrotehnika, Građevno-tehnička regulativa – izabrane teme, Okrugli stol - Kvaliteta projekata, Okrugli stol - Konzervatorski uvjeti i postupanja u obnovi, Betonske konstrukcije, Most "Pelješac", Željeznička infrastruktura, Ugovori o građenju, Razlike u cijenama, Metalne i spregnute konstrukcije, Zidane konstrukcije, Drvene konstrukcije, Ceste, BIM pristup u infrastrukturnim projektima, Sigurnost*

u slučaju požara, Upravljanje projektima i Problematika vještačenja u graditeljstvu.

Sponzori i pokrovitelji skupa

Šesnaesti Dani Hrvatske komore inženjera građevinarstva održani su pod visokim pokroviteljstvom Predsjednika Republike Hrvatske i pokroviteljstvom Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine te Ministarstva mora, prometa i infrastrukture. Glavni sponzor konferencije bila je tvrtka *SPEGRA*. Zlatni sponzor bile su tvrtke *MC, Osijek Koteks, ACO* i *Institut IGH*. Srebrni sponzor bile su tvrtke *Hauraton, Croatia Osiguranje, Radnik, Civil Engineering Consultancy, IVICOM, Wienerberger* i *HIDOREX*. Korporativni sponzori bile su tvrtke *Rofix, Elektroprojekt, Alukonigstahl, Variotherm, Fermacell, Peri* i *Bauma*. Svoje projekte, proizvode i uslugu na izložbenim štandovima predstavile su tvrtke *AdriaBIM, Vodoplast Promet, Domprojekt, MAPEI, Polo-Commerce, Hilti, Studioars, klaster nZEB.hr, AGC, Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, BOSCH, Knauf Insulation, Profine, Baldini Studio, Nosivi građevinski elementi* i *Velux*.

dijski pokrovitelji konferencije bili su znanstveno-stručni časopis *Građevinar* i stručni portal *GradimoZadar.hr*.

Umjesto zaključka

Na trodnevnome skupu 16. Dani HKIG-a predstavljena su najnovija znanstvena i stručna saznanja, iskustva i primjeri dobre prakse. Cilj organizacije takvog skupa jest osigurati kvalitetno, stručno i odgovorno obavljanje poslova u graditeljstvu stalnom izobrazbom te usavršavanjem znanja i stručne kompetitivnosti kako bi na taj način pridonijeli razvoju struke, povećali njezin dignitet, odgovornost i učinkovitost, a rekordan odaziv inženjera potvrdio je to da je takav način stručnoga usavršavanja prihvatljiv. Svi sudionici skupa ostvarili su 30 školskih sati stručnoga usavršavanja te dobili mogućnost da sudjeluju u raspravama i razmjeni mišljenja o temama od zajedničkoga interesa, da nauče nešto novo i druže se izvan poslovnoga okružja.

Izvor: hkig.hr, <https://dani.hkig.hr/>

Fotografije: HKIG

Naslovnica Zbornika sažetaka

M e -Druženje sudionika skupa na terasi hotela Ambassador